

Nelu Danci

Născut la data de 21 iulie 1952, în satul Plopiș, Maramureș, unde și trăiește. Este căsătorit și pensionar.

Autoprezentare

Am scris, simplu și modest, despre sat, biserică, preot, vecini, neamuri, despre oamenii ce-au fost, despre oamenii ce sunt, despre locuri pe unde am trecut...

M-am hotărât să public, sau să îmi public gândurile adunate, așa cum am știut, în versuri, preț de câțiva ani.

Nu am irosit timpul, ci mereu l-am privit ca dar de la Dumnezeu. Dacă nu am avut altceva ce face, am scris ... modest, simplu, fără pretenții de poet, fără pretenții în ceea ce privește regulile gramaticale... doar pentru că modestia îmi e o calitate.

Am privit acest lucru ca pe "un joc". Cu emoție, așa ca și intratul, celor tineri, încă fără experiență, în joc. M-aș bucura dacă "pe sfert", poeziile mele și-ar pune amprenta în sufletul tău, dragul meu cititor.

Poeziile sunt rodul unor frământări, sunt rezultatul unor clipe, fapte de necontestat, care ne-au marcat într-un fel sau altul viața. Poeziile, sunt cele care-mi eliberează, și deopotrivă, îmi umplu sufletul cu energie și putere, ajuns fiind în prag de bătrânețe. Ironiile și glumele nu ar trebui să ne lipsească din viața de zi cu zi.

Cărți publicate

Poezii din Fisculaș, Editura Contraste Culturale, Giurgiu, 2019, coautori Augustin Neaga și Vasile BELE; *Poezii populare*, Editura Armonii Culturale, Adjud-Vrancea; *Timp și rouă*. Dialoguri literare, poezie populară, catrene, urări, Editura Armonii Culturale, Adjud; *Pas de femeie prin rouă și lacrimi*, poezii populare, Editura Armonii Culturale, Adjud;

Coordonator de antologii

Antologie de poezie și proză. *Oprește-mă, la tine, Maramureș! Oprește-mă, în tine,*

anotimp!, Editura Armonii Culturale, Adjud, coordonator antologie, împreună cu prof. Gelu Dragoș și Vasile Bele; Antologie de texte, recenzii de cărți: *Personalități ale literaturii contemporane. Sincerus verba*, vol. 1 și vol. 2, Editura Mircea cel Bătrân, Băile Olănești, Vâlcea, împreună cu prof. Gelu Dragoș și Vasile Bele;

Apariții în antologii

Paradisul iubirii, Colecția antologică, Editura Ecreator, Baia Mare, coord. I.R. Roșianu; *Metamorfoză*. Antologie lirică, vol. 10, Editura Anamarol, București, coord. Rodica Elena Lupu; *Metamorfoză*. Antologie lirică, vol. 12, Editura Anamarol, București, coord. Rodica Elena Lupu; Antologia *Condeieri de secol XXI – triumful timpului prin scris*, Starpress 2020, Editura Olimpias, Galați, coord. Ligya Diaconescu; Antologia 2020, *Limba noastră cea română*, Starpress, coord. Ligya Diaconescu; Antologia *România, țara mea de glorie! România, țara mea de dor!*, Strapress, 2020, Editura Olimpias, coord. Ligya Diaconescu; Antologia de poezie și proză, *În curtea Domnului*, coord. Mariana Moga; *Dicționar de reliefuri românești*, vol. III, coord. Mariana Moga; Antologie internațională de poezie, *Zbor spre desfrunzite stele*, Editura Liric Graph, Făurei, coord. Florentina Danu; Antologie de literatură contemporană, *Autori români de pretutindeni*, vol. 2, Editura Globart Universum, Montreal, Canada, coord. Mihaela Cd.

Participare în tabere de creație

Tabăra de creație literară de la Săcele, județul Brașov, *Zbor spre desfrunzite stele*, coordonator Florentina Danu și participarea la *Campionatul European de Poezie*, președinte Trandafir Sîmpetru.

Colaborări la reviste

Revista din Vatra Satului, Baia Mare; *Revista Contraste Culturale*, Giurgiu; *Revista Moldova Literară*, Iași; *Revista Izvoare Codrene și Chiorene*, Baia Mare; *Revista Armonii Culturale*, Adjud; *Blogul Moara lui Gelu*; *Revista Bibliotheca Septentrionalis*, Baia Mare; *Revista Mărturii Maramureșene*, Ulmeni; *Revista Sintagme Codrene*.

Aprecieri critice

Pe domnul Nelu Danci l-am cunoscut la Săcele, cu ocazia Festivalului internațional *Zbor spre desfrunzite stele*, în septembrie, 2020, prilej cu care mi-a oferit cartea scrisă de dumnealui, *Pas de femeie prin rouă și lacrimi*, apărută la Editura Armonii Culturale, Adjud, 2020.

Cu mare bucurie și pioșenie totodată, am pășit în universul cărții, care reprezintă universul autentic al satului românesc maramureșean. Cu ocazia unei vizite făcute în zonă, cu mai mulți ani în urmă, însoțită de elevii mei, am cunoscut oamenii și locurile prezentate în carte, unde regăsindu-i, mi-au redat bucuria imensă a întâlnirii cu ei, acolo,

acasă, unde știu să fie români adevărați, aducându-l pe Dumnezeu la loc de cinste în casele lor.

Cartea reprezintă o pledoarie adusă satului românesc cu oameni și obiceiuri, o radiografie vie a acestuia, autorul redând-o prin poezia populară autentică, cu trăirile românului iubitor de glie și de țară, printr-un strigăt de tristețe sau de bucurie, de înțelepciune sau de umor fin, toate făcute cu modestia și demnitatea omului care a trăit și a crescut acolo, în Maramureș.

Viața la țară e fabuloasă și frumoasă, încrustată și lemn și în sare, pe frunțile românilor, muncitori de țarină cu har de la Dumnezeu, vrednici la toate. Un spirit te pătrunde în statornicia și iubirea lui și care nu se lasă smuls de rădăcini.

Poetul își întâmpină din primele pagini cititorii, cu omenia specifică, declarându-le prețuirea și iubirea lui, aducând în versuri mulțumiri editurii și prietenilor care l-au susținut în realizarea acestui demers generos, într-o bucurie ca într-o zi de sărbătoare.

Poetul se vede copilul ce aleargă prin lunci, unde din *„Izvorăș cu apă rece,/ Poate bea oricine trece,/ Obosit ori însetat,/ Cum a fost la preumblat”*, aducându-ne în prim plan oamenii dragi, mândruțele și prietenii. (*Izvorăș cu apă rece*)

Timpurile s-au schimbat, *„Izvorul de lângă casă,/ S-a umflat și stă să iasă”*, telefonul mobil fură copilăria celor mici, iar pandemia le face românilor viața amară, în țara bogată din care se fură tot, trăind vremuri triste, în care nu-ți rămâne decât să te rogi lui Dumnezeu. (*Nori de ploaie*)

O atmosferă plină de nostalgie ne cuprinde încă de la început, cu dorul de povești, de vorbele bătrânești, unde cântecul rămâne prietenul românului, care-i umple sufletul: *„Și la urmă `om bea și `om cânta/ Și la urmă vom juca”*. (*A fost ieri pe omenie...*)

Poetul ne prezintă repere existențiale fundamentale, biserica din sat unde a fost botezat, Floriile, sărbătoarea Udatului, Dragobetele, Mărțișorul, Paștele, 40 de Mucenici, bucuria iernii, ritualul nunții, spoveditul, seara de Ajun, Boboteaza, sărbători cu mare impact asupra sufletului și vieții românului.

Elemente din natură ne însoțesc într-o înfrățire firească: pădurea cu fagi, cerul cu stele, luna, foaia verde de sălcioară, pădurea de salcâm, ghiociei, cireșul înflorit, trandafirii, cucul care cântă, vântul, livada cu meri, rândunelele, toate într-o rezonanță celestă cu trăirile oamenilor.

Găsim aici forme de exprimare autentice: mneața bună, măi fârtate, (în poemul cu același titlu), a țuca, Văsălie, horincă, Maramu`, clopot moroșenesc, ogradă, mândruță, frumușea, lada de zestre, ulicioară, șură, amu, crâșmă, legănuț, zăvoi, mintenaș, guiaș, ominie, brață. Frumusețea lingvistică te acaparează, dându-ți sentimentul că trăiești și tu acolo, la Plopiș, în Maramureș, unde vântul devine un laitmotiv, purtându-i autorului dorul, speranțele, iubirile și credința.

Umorul fin străbate întreaga carte, de la păcălelile de 1 aprilie la bufnița-n pădure (în poemul cu același titlu) *„Merge noaptea să n-o vadă / Ori s-o prindă D. N. A.!”* sau ne trece prin stări de spirit alese în poemul dedicat Marianei, de Ziua poeziei, Mirelei din Baia Mare pe care o iubește ca pe o fiică sau la Femeia ce-i iubărează.

În volum facem cunoștință cu personaje autentice: Ana Podaru (in memoriam), Gogu, Lenuța, Preotul pensionar, Vasile Bele, Ionica, Romeo Ioan Roșianu, prezentându-ne trăsăturile lor de caracter și profunzimea umanului din fiecare.

Poetul își exprimă respectul față de oamenii de cuvânt, iar femeii îi acordă o atenție deosebită, în multiplele ipostaze ale acesteia: iubită, nevastă, soră, mamă, mândra lui, creionând femeia pentru el luceafăr între stele, floare între flori sau lucru sfânt.

Înțelepciunea populară reiese din plin în poezie, invitându-ne la reflecții: „Cum e frunza pomului,/ Așa-i viața omului”, (Cum e frunza pomului), sau: „De credința-n Dumnezeu,/ Nu ne lăsăm, vă zic eu!/ Poporul din România,/ Iubește credința și glia” (De udător) sau de ziua scriitorilor (în poemul cu același nume), poetul ne spune că: „Țara fără cultură,/ E ca moara fără morar,/ Mulți vorbesc și chiar și fură,/ Scrisul nu e în zadar”.

Întreaga carte este dominată de o notă optimistă. Poetul își exprimă speranța că atunci când va veni primăvara va fi bine pentru țară sau roagă toamna să-i lase pomii verzi sau iarna pe care o vede un anotimp drag copiilor.

Românește, poetul ne face un frumos îndemn: „Haideți toți pe cât putem,/ În mai buni să ne schimbăm/ Și să facem rugăciuni,/ Demonstrăm, suntem creștini”. (Bate vântu)

Poezia populară la români, are semnificații și rădăcini adânci și ține de aluatul din care a fost plămădit acest popor, de destinul lui tumultuos, de vitregiile pe care le-a trăit și care l-au călit. Binecuvântat cu o limbă frumoasă și generoasă, care a rezonat mereu cu sufletul său, aceasta i-a fost mereu icoană, într-o continuă regăsire a ființei sale în vatra strămoșească.

Dintotdeauna românul a simțit nevoia acută de a-și exprima și exterioriza sentimentele prin poezie și cântec, de a trăi lăuntric amintirile și absențele, de a aduce în prezent persoane și emoții, dar Nelu DANCI o face atât de frumos și de viabil, încălzindu-ne inimile cu stări emoționale și regeneratoare.

Sunteți după părerea mea de cititor, un poet - rapsod popular, pentru care viața trece în slovă și cântec și o dăruiește cu dragoste nețărmurită semenilor. Poezia dumneavoastră este un panaceu pentru sufletele noastre.

Pășim în acest volum sfios, cu pas de femeie, proaspăt și ușor, revigorant, prin rouă și lacrimi, într-o poezie autentic populară pe care Nelu DANCI ne-o dăruiește cu sufletul plin, cu generozitatea specifică românului, a bucuriei de a fi împreună.

Rădăcinile noastre sunt adânc înfipite în satul românesc. Acolo acestea cresc și gândesc într-o bătaie de inimă, ca un clopot al veșniciei. Fiecare purtăm acest ritm al locului în care am crescut și care aici și-a pus amprenta adânc și unic pe sufletul poetului.

Mare bucurie mi-ați oferit prin această carte domnule Nelu DANCI, ale cărei rezonanțe au înscris în inima mea emoția poeziei-cântec, cu frumusețea și claritatea unei lacrimi, cea a sufletului dumneavoastră, care vă aparține prin binecuvântarea lui Dumnezeu.

Dumnezeu să vă dea în continuare puterea de a ne dăruia multe astfel de bijuterii, pentru că sufletul nostru are nevoie de esențe românești, de bucurii regeneratoare și de visare. Așteptăm cu mare bucurie următoarele dvs. apariții editoriale.

(Aurelia Rînjea)

Nelu Danci este un autor de la rădăcina cuvântului. L-am cunoscut prin februarie 2020 în cadrul şedinţei de cenaclu al Ligii Scriitorilor Români, filiala Maramureş. După cenaclu a decis să îmi dăruiască al doilea volum din creaţia sa intitulat simplu, *Poezii populare*, cu un generic general al creaţiei în domeniu. Primul volum era intitulat *Poezii din Fisculaş*, 2019.

Se putea găsi şi la al doilea o denumire specifică resortului popular, dar autorul a preferat denumirea generală pentru a defini mai exact plasarea creaţiei sale. Poate că bine a făcut pentru a arăta că nu fuge de asumarea locului în creaţia sa, ce pe drept cuvânt este mai aproape definită.

Spre a-şi întări convingerea şi credinţa că nu meştereşte un lucru inutil, precum la meşterii populari, autorul consideră necesar încă să deschidă cartea cu un cuvânt al autorului „*am scris, simplu şi modest, despre sat, biserică, preot, vecini, neamuri, despre oameni ce au fost, despre oameni ce sunt, despre locuri pe unde am trecut pentru că aşa am simţit*” şi zic eu, pentru a-şi justifica şi certifica seva originară.

S-a hotărât să publice „privind totul ca pe o glumă”. Dar sprijinit de prieteni buni a ajuns “în faţa faptului împlinit” şi nu este un proiect şi o realizare ce duce autorul spre banale cuvinte sau chiar cum modest autorul spune “*am scris fără pretenţii de poet, fără pretenţii în ceea ce priveşte regulile gramaticale*”.

Dimpotrivă poeziile sale cum le numeşte poetul popular sunt o împlinire meritorie îndeplinesc condiţiile unor încheiate poeme sigur de sorginte şi reacţie populară, prin amploarea lor, prin omogenitatea lor, dar şi prin împlinirea tematică dusă la bun sfârşit, ceea ce denotă capacitate, talent, har poetic şi viziune artistică.

Autorul scrie despre tot ce întâlneşte în cale şi conduce creaţia spre mesajul dorit „în concordanţă cu viaţa tradiţională a satului românesc” dar mai ales se îndreaptă şi atinge interiorul sensibil al sentimentelor, al ofurilor sufleteşti, omniprezente în gândirea şi sufletul oamenilor simpli: “*De rupi o coardă la vioară,/ Ea, sună încet şi tremurând./ O altă coardă îi ia locul/ Şi auzi vioara iar cântând. //Dar dacă din întâmplare,/ La coarda inimii loveşti,/ Ea sună trist o viaţă-ntreagă/ Şi nici nu poţi s-o-nlocuieşti.// Aşa, mare grijă să ai,/ Tristeţea las-o la o parte,/ Că tu doar o viaţă ai,/ Şi-un pas până la moarte. // Odată cu tine pleacă,/ Nu se ştie unde, în neant/ Şi sunetul de la vioară/ Şi-atunci te simţi şi mai sărac. (Vioara inimii)*

Aşadar un poem matur, bine împlinit, bine gândit, bine lucrat, bine scris, bine transmis. Are în el o tehnică particularizată, originară, curată, exact cât trebuie, nici prea mult, nici prea puţin, la fel ca multe altele ce definesc autorul şi acurateţea lui în dorinţa de a bucura sufletul cititorului.

Autorul, poetul popular, este plin de trecut, de sentimente tradiţionale, de trăiri ce nu doreşte a le pierde, şi le doreşte transmise, să se bucure şi alte generaţii de ele şi să-şi însenineze fiinţa „îmi place să văd oameni în jurul meu care zâmbesc”.

De când a început a scrie a avut un crez “am privit acest lucru ca un joc” (tradiţionalul de la şură), rămas esenţial în fiinţa sa de sorginte populară şi de neşters. Acolo s-a călit oţelul emoţional pentru întreaga viaţă şi profilul sufletesc, acea unică emoţie tinerească de intrare în dans a celor tineri, încă fără experienţă, adânc rămasă în sufletul poetului. Toate aceste creaţii privesc puternic în sufletul omului prin exteriorizarea sa, ceea ce preţuieşte poetul şi transcrie.

Creațiile sale populare atacă direct ca în popor, simțurile, comportamentul, calitățile, manifestările și înzestrările unice fiecărei persoane, ochii unici, negri, albaștri, verzi, acele oglinzi ale sufletului, inima ca o aură ce se vede doar de către unii, acei ce pot și sunt pentru a iubi.

Pentru sufletele sensibile cartea e un remediu original și natural de a retrăi sentimente sigur trecute în viață și a rebucura, ochii, mintea, inimile neglijate al dragilor cititori, cum spune poetul. Pe această cale îi mulțumesc pentru dar și îl asigur că poeziile domniei sale și-au pus amprenta mai mult de "un sfert" în sufletul meu.

(Prof. **Nelu Andreica**)

"Prietenii faini din Maramu',/ Să vă bată norocu"!/ Îmbracă-vă bucuria,/ Că știți ce e omenia./ Voi sunteți prietenii mei,/ De literă și condei,/ Mare cinste pentru mine,/ De a vă cunoaște bine,/ Cu Vasile împărții,
În trei rânduri bucurii,/ Fusei și la el la "nuntă"/ Și mă cinsti cu horincă.
Stai, Bădie, Nelu Danci,/ Că de mine n-ai să scapi,/ La Săcele te văzui/ Și la suflet te lipii
Și-acum spun în lumea largă,/ Că am doi prietenii de treabă,/ Nelu Danci și Văsălie,/ Ca toată lumea să știe..."

(**Daniela Vîlceanu**)

Timp și rouă – dialoguri literare, înspre sufletul celui care citește...

Vasile Bele din Chiuzbaia, scriitor consacrat și Nelu Danci din Plopiș un „fârtat” și o descoperire, a celui dintâi, au început un dialog pe facebook sau pe blogul subsemnatului, care a prins foarte bine la cei care utilizează asemenea rețele de socializare. Ce au în comun cei doi este dragostea pentru poezia populară, un gen literar tot mai des uitat și neglijat, pentru catren (amintindu-ne astfel că multe poezii ale Poetului Național Eminescu sunt o înșiruire de catrene), pentru tradiția și frumusețea locului în care s-au născut, copilărit, maturizat. Și mai au ceva în comun, multă, foarte multă energie, motiv pentru care s-au străduit să le ofere cititorilor și în special adeptilor acestui gen, o surpriză literară, semnată de cei doi, numită *Timp și rouă – dialoguri literare*.

Este un volum de suflet, scris cu inima lor mare, realizat surprinzător de repede, pentru care cuvintele mele din prefața cărții ar fi prea sărace, banale, după ce veți citi poemul semnat de cei doi coautori „*Pentru tine...*”, din care totuși spicuiesc: „*Pentru atunci când n-oi mai fi.../ Și prin carte vom grăi.../ Pentru tine sat și grai.../ Pentru tine sfinte Rai...*” sau/ „*Pentru cei ce m-ați născut.../ Pentru cei ce m-ați crescut.../ Pentru tine mamă, tată...*” ori/ „*Pentru tine român, român.../ Ce doar pe Dumnezeu îl ai stăpân...*”

Pe drept cuvânt proverbul „*Românul s-a născut poet*” a lui Alecsandri are însemnătate în cazul de față, în cazul celor doi autori Vasile Bele și Nelu Danci dacă completez din același poet însemnat al secolului XIX, care afirma că „*Geniul poporului român, fie din orice provincie, este pretutindeni bogat de poetice comori*”, fiindcă „*românul e curat la suflet, înțelept, vesel și poetic în graiul său*”.

Prin apariția acestei cărți *Timp și rouă – dialoguri literare* se observă dorința de comunicare a celor doi autori, se vede multă imaginație, nevoia de a-l preaslăvi pe

Creator și de a sărbători de fiecare dată prin vers popular când se ivește un prilej, fie că vorbim de sărbători creștine sau laice. Se poate deduce la lecturarea cărții talentul nativ al autorilor, originalitatea și melodicitatea versurilor, dar și înțelepciunea omului de la țară, aici vorbind despre Maramureș, arealul Fisculaș.

Poezia lor reprezintă deja un fond cultural inestimabil, o moștenire spirituală pentru generațiile viitoare, fiindcă poeziile prin structura lor (rimă, ritm, melodicitate) sunt adevărate povestioare din negura timpului dar și a vremilor de azi, cu situații inedite din viață, cu trăiri cum sunt dorul de casă, dorul de oamenii dragi, dragostea față de țară și eroii ei cunoscuți sau necunoscuți, iubirea pentru mândra cea frumoasă asemeni Ilenei Cosânzenei, pentru natură și tradițiile locului.

Cartea *Timp și rouă – dialoguri populare* este împărțită în 3 capitole: *Poezie populară. Comentarii, Catrene și comentarii* și *Urări de sărbători*, unde se vede din nou experiența și profesionalismul absolventului de etnografie și masterat în etnoturism cultural Vasile Bele. Poate că cel mai nimerit e să vă las din nou în compania lui Nelu Danci și Vasile Bele, care în *Sorcova Fâțașilor din Fisculaș* grăiesc cam așa:

Nelu Danci: *Suntem harnici, măi fărtaț,/ Unii ne-au și lăudat,/ Iar alții ne-au criticat./ Noi mergem tot înainte/ Și de-acuma înainte.// Și de ne împiedicăm,/ Înapoi nu ne uităm/ Și în anul care vine,/ Vom face să fie bine.*

Vasile Bele: *De urat noi am ura,/ Dar ni se uscă gura,/ Poate că mai bine-ar fi,/ Dacă aici ne-am opri./ Și ne așezăm la masă,// Că ești găzdoaie aleasă,/ Cu de toate ni-i cinsti,/ C-așa faci cu prietenii.*

În cele peste 100 de pagini vom întâlni mult umor, ironie fină, intervenții și comentarii ale unor prieteni sau cârcotași pe facebook în niște dialoguri de-a dreptul savaroase, autoironie, nostalgie, tristețe, dar stau și vă întreb, cine are în viață numai bucurii?! Prin această nouă apariție editorială cei doi autori demonstrează nu numai valoarea intrinsecă a scrisului lor dar și o generiozitate cum rar mi-a fost dat să întâlnesc în ziua de azi. Felicitări!

(Gelu Dragoș)

Extrase din operă

Mlădioasă și subțire

Mlădioasă și subțire,
Este mândrulița mea
Și gingașă la iubire,
Nu-i alta ca ea.

Când se pune pe iubit,
Uită de toate cele Sfinte,
Zici că a înnebunit,
Nu mai ia deloc aminte.

Nici nu poți să-i zici nimic,
O lași așa cum vrea ea,
Musai e să taci chitic,
Să facă doar ce o vrea.

Când toate s-au terminat,
E o liniște deplină,
Se apucă de cântat,
Tot de voie bună.

Căci are voce frumoasă,
De nici cucul n-o întrece,
De aia e drăgăstoasă,
Cântă și petrece.

Dimineața mă trezesc

Dimineața mă trezesc,
La DUMNEZEU îi mulțumesc,
Căci m-a trezit sănătos
Și timpul este frumos.

Să putem sărbătorii cu toții,
Noi bătrânii, dar și nepoții,
Data, în care, ROMÂNE,
Ne-am unit, să știi tu bine.

Și să facem horă mare,
De aici la Baia Mare,
Cum a făcut A. I. CUZA,
Care nu ar accepta, scuza.

Că de la biserică am venit
Și acum sunt obosit,
La biserică, tu, te duci,
Nu să muncești, ci să te rogi.

Să-ți dea Domnul sănătate,
Să te ierte de păcate,
Ce cu voia le-ai făcut,
Dar și când nu ai știut.

Aşa că de MICA UNIRE,
Să faci bine măi prietene,
Să mulțumim celui de SUS,
Ce ne iubește, nespus.

Profil literar realizat de **Nicolae Vasile**